

czytanie kniaźnina

pod redakcją
Bożeny Mazurkowej
i Tomasza Chachulskiego

Fundacja
AH
Akademia Humanistyczna

IBL INSTYTUT BADAŃ
LITERACKICH PAN
WYDAWNICTWO
WARSZAWA 2010

Spis treści

Przedmowa	9
Bajki (1776), Erotyki (1779), Carmina (1781), Wiersze (1783)	
Orzeł biały i trzy Orły czarne	13
Magdalena Ślusarska, Alegoria i historia. „Orzeł biały i trzy Orły czarne”	17
Résumé	28
Pasterka	29
Barbara Wolska, Skarga porzuconej kobiety. „Pasterka” („Siedząc Halina nad brzegiem Wisły...”)	31
Résumé	46
Chiromancja	47
Danuta Kowalewska, Mapa serca i mapa dłoni. „Chiromancja”	49
Résumé	58
Gabinet Temiry	59
Małgorzata Pawłata, Hołd dla bogini Powązek. „Gabinet Temiry”	61
Résumé	70
Filozof z biedy	71
Agata Roćko, Poetycki autoportret „filozofa niedbałego”. „Filozof z biedy”	73
Résumé	80
Musa Cochanovii, Poetarum Polonorum principis	81
Rolf Fieguth, Przekład jako gest powrotu do źródeł. „Musa Cochanovii, Poetarum Polonorum principis”	89
Résumé	99
Z Anakreonta. Sam do siebie	101
Tomasz Chachulski, Między „Krotofilami i miłośkami” a „Żalami Orfeusza nad Eurydyką”. „Z Anakreonta. Sam do siebie”	103
Résumé	113

Poezje (1787–1788)

Do Boga („Od Ciebie moja niech zabrzmi lira...”)	117
Bernadetta Kuczera-Chachulska, Między poetyckim „programem” a liryczną teologią (o „wspólnych miejscach” poetów). „Do Boga” („Od Ciebie moja niech zabrzmi lira...”)	119
Résumé	128
Do Piotra Borzęckiego	129
Teresa Kostkiewiczowa, Problem podmiotowości w liryce Książniczki. „Do Piotra Borzęckiego”	131
Résumé	142
Do Lutni	143
Józef Tomasz Pokrzywniak, Apokaliptyczna lutnia Książniczki. „Do Lutni” ...	145
Résumé	153
Babia Góra. Do Pawła Czenpińskiego, gdy objeżdżał góry krakowskie	155
Paweł Pluta, Uczony i „wiedmy”. „Babia Góra. Do Pawła Czenpińskiego, gdy objeżdżał góry krakowskie”	159
Résumé	176
Wiek złoty, z Gresseta	177
Marcin Cieński, O czasie we mgłę dalekim. „Wiek złoty, z Gresseta”. Wstęp do lektury	181
Résumé	191
Roman Dąbrowski, Problemy z formą gatunkową poematu o powietrznej „bani”. „Balon, czyli Wieczory puławskie. Poema w dziesięciu pieśniach”	193
Résumé	212

Poezje... ręką własną pisane

Do Józefa Szymanowskiego	215
Wojciech Kaliszewski, Rozprawa Książniczki z panegirystami. „Do Józefa Szymanowskiego”	217
Résumé	235
Do Stan[isława] Trembeckiego	237
Przemysława Matuszewska, Poeta w roli krytyka. „Do Stan[isława] Trembeckiego”	239
Résumé	250
Do Piękności	251
Roman Doktor, Pokora wobec natury piękna. „Do Piękności”	253
Résumé	260

Na śmierć Józefa II	261
Jerzy Snopek, Glosa Książnina do józefinizmu. „Na śmierć Józefa II”	263
Résumé	273
Na śmierć J[ana] Dekiarta, prezyd[enta] Warszawy	275
Aleksandra Norkowska, Książnin wobec przeobrażeń stanu miesz- czańskiego. „Na śmierć J[ana] Dekiarta, prezyd[enta] Warszawy”	277
Résumé	293
Do Muzy mojej	295
Ewa Zielaskowska, Czy Kaliope może zamilknąć? „Do Muzy mojej”	297
Résumé	305
Polifem, z Teokryta	307
Jacek Wójcicki, Wątek teokrytejski w poezji Książnina. „Polifem, z Teokryta” ..	311
Résumé	325
Do Tad[eusza] Matuszewica	327
Jolanta Kowal, Pośród Muz zamilkłych. „Do Tad[eusza] Matuszewica”	329
Résumé	339
Pąk róży, z Gessnera	341
Anna Strożek, Konwencja pasterska w liryce Książnina. „Pąk róży, z Gessnera”	343
Résumé	351
Na Rewolucją 1794	353
Bożena Mazurkova, Bóg, cnota i nadzieja w dziejowej burzy Rzeczy- pospolitej. „Na Rewolucją 1794”	355
Résumé	381
Poranek	383
Wiesław Pusz, Myśli Książnina o Poranku. „Poranek”	385
Résumé	391
Do Boga („Jak samotny na ugorze...”)	393
Jacek Łyszczyna, Książnin pre-romantyczny? „Do Boga” („Jak samotny na ugorze...”)	395
Résumé	402
Na urodziny ks[iężny] Izab[eli] Czartoryskiej	403
Magdalena Patro, Okolicznościowy bukiet poetycki dla mistrzyni wdzięków i cnoty. „Na urodziny ks[iężny] Izab[eli] Czartoryskiej”	405
Résumé	423
Fonten i Króliki	425
Klara Leszczyńska, Bajka autotematyczna. „Fonten i Króliki”	427
Résumé	443

Ad Agricolam.....	445
Patryk Krzyżanowski, Książnin intertekstualny. „Ad Agricolam”	447
Résumé	456
Zofia Rejman, Oświeceniowe lektury „Iliady”. „Hektor. Tragedia w pięciu aktach”	457
Résumé	470
Magdalena Bożena Toczyńska, „Na bohaterów teatrze”. „Temistokles. Tragedia w pięciu aktach, z opery Metastazego”	471
Résumé	488
Magdalena Bober-Jankowska, Wątek anakreontyczny w puławskim teatrze. „Anakreon. Krotofila we trzech aktach, na imieniny ks[ię]żny Izab[eli] Czartoryskiej	489
Résumé	500
Nota edytorska.....	501
Indeks osobowy	503